

การบริหารจัดการ คลังยา ด้วยมาตรฐานสากล

สืบเนื่องจากคอลัมน์ “สารพันเรื่องยา” ฉบับที่แล้วได้นำเสนอเรื่องราวของ “รถส่งยา” ซึ่งเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการใหม่ของกลุ่มงานเภสัชกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ยาที่ส่งไปถึงผู้ป่วยนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับฉบับส่งท้ายปี พ.ศ. 2560 นี้ วารสาร จุฬาฯ ขอนำท่านผู้อ่านกลับมาพบกับกลุ่มงานเภสัชกรรมอีกครั้ง ด้วยเรื่องราวของการบริหารจัดการ “คลังยา” เพื่อเก็บรักษาได้อย่างปลอดภัยและคงคุณภาพไว้อย่างสูงสุด ก่อนที่จะส่งต่อไปยังห้องจ่ายยาตามอาคารต่างๆ ภายในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์นั่นเอง

ญญ.นุชนาฏ สุเมธโชติเมธา หัวหน้างานบริการเภสัชภัณฑ์ กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย กล่าวว่า ปัจจุบันคลังยาตั้งอยู่ที่ชั้นใต้ดิน (ชั้น B1) อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โดยย้ายมาจากบริเวณอาคารเวชภัณฑ์ ช่างห้องฉุกเฉินตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมามีบุคลากรในหน่วยงานบริการเภสัชภัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 33 คน แบ่งเป็นเภสัชกร 5 คน เจ้าหน้าที่คลังยา 21 คน และเจ้าหน้าที่จัดซื้อ 7 คน คลังยาแห่งใหม่มีพื้นที่กว่า 800 ตารางเมตร เก็บรักษายาจำนวนทั้งสิ้นกว่า 2,000 รายการ ประกอบด้วยห้องเก็บรักษา ยาประเภทต่างๆ ได้แก่ ห้องเก็บรักษาน้ำเกลือ 2 ห้อง ห้องเก็บรักษา ยาที่อุณหภูมิห้อง (25°C) 2 ห้อง นอกจากนี้ยังมี ห้องเย็นสำหรับเก็บรักษา ยาที่อุณหภูมิ 2-8°C อีก 2 ห้อง

สำหรับการจัดวางยาบนชั้นภายในคลังยานั้น **ญญ.นุชนาฏ** อธิบายว่า ทางกลุ่มงานเภสัชกรรมใช้ระบบการจัดเรียงยาตามลำดับอักษรของชื่อทางการค้าของยา เริ่มจาก A – Z และใช้ป้ายสีต่างๆ ตามปีที่ยาหมดอายุ ติดกำกับไว้ที่บรรจุภัณฑ์ยาด้วย ทำให้มองเห็นได้อย่างชัดเจน สำหรับยาที่มีวันหมดอายุเร็วกว่าจะนำมาจัดเรียงไว้แถวหน้าเพื่อให้หยิบนำไปใช้ก่อน ซึ่งจะทำให้ไม่มียาใกล้หมดอายุค้างสต็อก ทั้งนี้ คลังยาจะจ่ายยาออกจากคลัง ประมาณ 200 รายการต่อวัน และรับยาเข้าคลังจากบริษัทยาประมาณ 100 รายการต่อวัน รวมถึงมีการสำรองยาไว้ในคลังยาให้เพียงพอต่อการจ่ายยาของโรงพยาบาลประมาณ 1 เดือนล่วงหน้า ทำให้ยาไม่ขาดสต็อกเมื่อจำเป็นต้องให้

ไม่เพียง มาตรฐานของยาเท่านั้น กลุ่มงานเภสัชกรรมยังมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของบุคลากรที่เข้าไปปฏิบัติงานในห้องเย็นอย่างเข้มงวด การจะเข้าไปในห้องเย็นแต่ละครั้ง ผู้ปฏิบัติงานต้องแจ้งให้บุคลากรคนอื่นทราบด้วยทุกครั้ง รวมถึงมีนาฬิกาที่หน้าประตูห้องเย็นคอยจับเวลาด้วย โดยกำหนดเวลาไม่เกิน 30 นาที ต่อการเข้าใช้ห้องเย็น 1 ครั้ง หากบุคลากรเข้าไปปฏิบัติงานในห้องเย็นเกินเวลาที่กำหนด นาฬิกาจับเวลาจะส่งสัญญาณร้องเตือน เพื่อแจ้งให้ทราบว่ามีคนติดอยู่ภายใน หากเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น บุคลากรคนอื่นก็จะสามารถเข้าไปช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

ญญ.นุชนาฏ กล่าวเพิ่มเติมว่า ความท้าทายของการบริหารจัดการคลังยา นอกจากจะต้องรักษา มาตรฐานความปลอดภัยในระดับสากลแล้ว การอัปเดตเทคโนโลยียาในยุคปัจจุบันก็เป็นอีกหนึ่งภารกิจและความท้าทายของกลุ่มงานเภสัชกรรมด้วย ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี นวัตกรรมทางการแพทย์ ได้เติบโตอย่างก้าวกระโดด ด้วยเหตุนี้ การบริหารจัดการคลังยาก็จะต้องทันต่อยุคสมัย มีการปรับสต็อกของยา ประเภทต่างๆ ตามเทรนด์การใช้ยาของแพทย์นั่นเอง